

TÉRKÉPTOLVAJ!

A kanadai Vancouver Sun jelentette 2006 augusztusában: hetekkel azután, hogy egy USA-beli antikvárius bevallotta a világ közel száz legritkább térképének ellopását, az áldozatul esett könyvtárak arra kezdenek gyanakodni, hogy ellopott tőlük egyéb térképészeti kincseket is, főként olyanokat, amelyek a régi idők Kanadáját ábrázolják. Ezeket nem sikerült azonosítani a magas szintű FBI-nyomozás ellenére, és a massachusetts-i térképkereskedő, E. F. Smiley bűnössé nyilvánítása alkalmával sem.

Az USA-nyomozókkal június 22-én kötött vádalku során Smiley bevallotta, hogy 97 történelmi térképet metszett ki több, száz éves könyvekből, melyeket a világ leghíresebb archívumai – a londoni British Library, a Harvard és a Yale egyetemek ritkasággyűjteményei, valamint Chicago, Boston és New York vezető közönyvtárai – őriztek.

Ekkor a nyomozók szétrombitálták bizonyító eljárásuk sikerét, hozzátéve, hogy Smiley együttműködése sokat segített nekik az összes térkép kinyomozásában, ötöt kivéve. A megtalált tételek között ott voltak a kanadai történelem néhány legfontosabb térképének ritka nyomatai is.

Most viszont, miután a Smiley-féle lopások tárgyában a könyvtárosok Connecticut-ban az USA Igazságügyi Minisztériuma képviselőivel találkoztak, azt állítják, hogy Kanada három legjelentősebb térképének egyéb példányait szintén ellopták, és hogy Smiley a legfőbb gyanúsított ezekben a megoldatlan bűnügyekben is. Az elveszett térképek mindegyike ma legalább 100 000 US dollárt ér a ritka nyomtatványok és kéziratok világpiacán.

Mi hiányzik még?

- Champlain híres térképe: Új Franciaország, 1612,
- George Best 1578-as térképe Martin Frobisher Északi-sark kutatásairól,
- William Alexander Új Skócia térképe, 1624,
- George Best világtérképe, 1577,
- Alexander gyönyörűen megrajzolt Új Skócia térképe, könyvillusztráció két példányban; a könyvvel telepeseket akart vonzani az Újvilágba.

A könyvtárak tucatnál több történelmi jelentőségű térképet keresnek, amelyek jó része szintén a régi Kanadát ábrázolja, és mindegyik olyan könyvekben

szerepelt, melyek megfordultak Smiley kezén, de amelyeket a júniusi vádalku nem tartalmaz. Smiley várhatóan mintegy 2 millió US dolláros büntetésre és valószínűleg börtönre is számíthat.

„A British Library álláspontja szerint ők bizonyára más ügyekben voltak áldozatok, nem azokban, amelyeket Smiley bevallott”, mondta Robert Goldman, a könyvtár megbízott philadelphiai nyomozója.

Smiley ügyvédje, Richard Reeve azzal érvelt, hogy a könyvtárak megpróbálják ügyfelét olyan lopásokkal is megvádolni, amelyeket nem követett el, hiszen vannak más emberek is, akik térképeket lopnak.

Smiley, az antik térképek egykor széles körben tisztelt kereskedője, körülbelül hét éven keresztül léleknyugalommal vagdosta ki a térképeket a könyvritkaságokból, és adogatta el őket szenvedélyes gyűjtőknek.

2005. június 8-án bukott le a Yale Egyetem Beinecke Könyvtárában, a könyvritkaságok olvasótermében. A könyvtár egyik munkatársa egy Exacto márkájú késpengét vett észre a szék alatt, melyen előzőleg Smiley ült. Követték őt, majd az egyetem detektívje megállította, és a gyanúsított akatatóskájában hét térképet talált, köztük a Felső-tó 1671-es, illetve Új Franciaország 1691-es térképét.

A CanWest News Service tudósítása és Randy Boswellnek a The Vancouver Sun 2006. augusztus 10-i számában közölt cikke nyomán.

Toth Mária

INNEN-ONNAN

A Magyar Földmérési Térképészeti és Távérzékelési Társaság Győri Csoportja szervezésében **november 29-én** az alábbi előadásokra került sor:

- Megnyitó: 50 éves a Magyar Földmérési Térképészeti és Távérzékelési Társaság (Bolla Gyula, a Győri Csoport titkára)
- Befejeződött a digitális térképkészítés a megyében (Bárdosi János, MFH osztályvezető)
- Vektoros kataszteri térképek betöltésének tapasztalatai (Szabó József, a Geonet Kft. ügyvezető igazgatója)
- Sajátos geodéziai munkák a DAT VIEW betöltés után (Farkas Zoltán, MFH)